7/12696

T.C
SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI
Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

Sayı :B 14 0 BHİ 0 00 00 02-238
Konu :Yazılı Soru Önergesi

11 -04- 2006

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi:a 14.03.2006 tarih ve A.O1.O.GNS.0.10.00.02-7/12696-19123/48809 sayılı yazınız.
b) Başbakanlığın 20.03.2006 tarih ve B.02.0.KKG.0.12/106-507-6/1418 sayılı yazısı.

Kastamonu Milletvekili Mehmet YILDIRIM'ın, Sayın Başbakanımıza yönelttiği ve Sayın Başbakanımızın da, kendileri adına tarafım koordinatörlüğünde cevaplandırılmasını istediği yazılı soru önergesine ilişkin cevaplarımız ekte takdim edilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Ali COŞKUN
Sanayi ve Ticaret Bakanı

Ek: 5 sayfa önerge cevabı

Gereği : T.B.M.M. Başkanlığına

Bilgi : Başbakanlığa

7/12696

KASTAMONU MİLLETVEKİLİ SAYIN MEHMET YILDIRIM'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLARIMIZ

Cevap 1-
4634 sayılı Şeker Kanunu ve bu kanuna bağlı olarak yayınlanmış olan Yönetmelikler gereği, şirketlerin şeker kotaları, yurt içi şeker talebi, fabrikaların pancar işleme ve şeker üretim kapasiteleri dikkate alınarak Şeker Kurulu tarafından belirlenmektedir. Pancar üretim kotaları ise; Şeker Kurulu tarafından belirlenmiş olan şeker kotaları ile pazarlama yılı başı şeker stok durumu göz önünde bulundurularak tespit edilmektedir.

Teşekkülümüz fabrikalarına tahsis edilen şeker kotalarına karşılık; 2005 yılı için 7 milyon 782 bin 284 ton, 2006 yılı için 7 milyon 290 bin ton pancar kotası belirlenmiştir. 2006 yılı toplam pancar üretim kotasında 2005 yılına göre % 6,33 oranında bir azalma meydana gelmiştir. Bu azalma; Şeker Kurulu tarafından ilk defa üretime geçecek olan Aksaray ve Boğazlıyan Şeker Fabrikaları ile normal üretime geçen Çumra Şeker Fabrikasına, pancardan şeker üreten Şirketlerin kotalarından belirli oranda düşürülerek kota tahsis etmesinden kaynaklanmıştır.

Kastamonu Şeker Fabrikası'na 2005 yılında 333 bin 500 ton kota tahsisi edilmiş olup, 2006 yılında tahsis edilen pancar üretim kotası ise 315 bin tondur. Ülke genelinde pancar üretim kotalarında 2005 yılına göre % 6,33 oranında bir azalma meydana gelirken, Kastamonu Şeker Fabrikasında bu oran %5,54 olarak gerçekleşmiştir.

Diğer yandan, Şeker pancarı bir münavebe bitkisi olduğundan, pancar üretiminde 2001 yılından itibaren 4'lü münavebe sistemi uygulanmakta olup, pancar ekim sahaları doğal hudutlar dikkate alınarak üretici çoğunluğunun isteği doğrultusunda dörde bölünmüştür. Münavebe sahalarına dört yılda bir pancar ekimi yapılmaktadır. Bu nedenle münavebe sahalarının büyüklüğüne göre de yıllar itibariyle pancar kotaları ile ekim miktarları arasında farklılıklar meydana gelmektedir. Üreticileri pancar ekmediği yıllarda; buğday, ayçiçeği, mısır, soya ve bölgelere göre değişmekle birlikte çeşitli yaş sebze ekimi yaparak arazilerinin geri kalan kısmını alternatif ürünlere ayırmaktadırlar.

Cevap 2-

4634 sayılı Şeker Kanunu, Hammadde ve Şeker Fiyatları Yönetmeliği İle Hammadde ve Şeker Fiyatları Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik gereği, şeker pancarı kesin veya avans fiyatı her yıl, şeker fabrikası işleten gerçek ve tüzel kişiler ile üretici ve/veya üretici temsilcileri arasında, pancar ekiminden önce Ekim ayında başlayan müzakereler sonucunda;

- Yıllık enflasyon oranı,
- Üretim maliyetlerindeki artış,
- Dünya pancar fiyatları,
- Alternatif ürün paritesi,

dikkate alınarak Kasım ayı sonuna kadar varılacak mutabakatla belirlenmektedir. "Avans fiyat belirlenmesi durumunda kesin fiyat izleyen yılın en geç Ekim ayında aynı usulle belirlenir" hükmü gereğince, 2005 yılı ürünü %16 polar şeker ihtiva eden net (firesi düşürülmüş) 1 ton A kotası pancarın baz alım fiyatı 99,00YTL olarak belirlenmiştir.

Dünyada şeker üzerinde önemle durulan stratejik bir üründür. Ülkemiz sanayiinde önemli bir yeri olan Şeker sektörünün ve şeker pancarı tarımının sürdürülebilirliği Teşekkülümüz açısından büyük önem taşımaktadır. Bugüne kadar her türlü sıkıntıyı göze alarak çiftçimizi yüksek fiyatlarla destekleyen Teşekkülümüzün, Dünyada ve Türkiye'de yaşanan gelişmeler karşısında şimdi olduğu gibi ileride de varlığını sürdürebilmesi, rekabet gücünü artırabilmesi için, bir takım radikal tedbirler alması zorunlu hali gelmiştir. Zira AB Şeker reformu kapsamında 2006/2007 pazarlama yılından başlamak üzere pancar fiyatlarının 43,63 Euro/ton'dan 4 yılda 25,05 Euro/ton'a düşürülmesi planlanmaktadır.

Ülkemizde ve dünyadaki gelişmelere paralel olarak sektörün sürdürülebilirliğinin ancak arz-talep dengesinin sağlıklı olarak kurulması ve minimum maliyet, maksimum verimlilik şartlarına bağlı olduğu gerçektir. Pancarın yüksek fiyat ile satın alınması üreticilerimizin lehine bir durum gibi görülmekle birlikte ihtiyaç dışında üretime (geçtiğimiz dönemlerde de yaşandığı gibi) neden olduğundan, ülke ekonomisinin zarar görmesine, diğer yandan AB Reform önerilerinin hayata geçmesi ve DTÖ müzakerelerinin tamamlanması ile de üreticilerimizin mağduriyetine sebep olacaktır.

Pancar fiyatının hesaplanmasında esas alınan kriterlerin ortalamasına yıllık enflasyon oranı (Hazine Müsteşarlığı'nca öngörülen 2006 yıllık ortalama ÜFE değişim oranı % 7,3 - revize program-) uygulanması ile 2006 yılı fiyatı yaklaşık 89 YTL/ton olarak hesaplanmaktadır.

Yukarıda belirtilen hususlar ışığında; 2006 yılı ürünü şeker pancarı avans fiyatı (ancak tahmini olarak belirlenebilen) 89 YTL/ton olarak açıklanmış olup, kesin fiyat ise Dünyada ve ülkemizde meydana gelecek gelişmeler doğrultusunda minimum maliyet maksimum verimlilik ilkesine uygun olacak ve pancar tarımının sürdürülebilirliğini sağlayacak ve üreticilerimizi mağdur etmeyecek şekilde ilgili mevzuat gereğince 2006 yılı Ekim ayında belirlenecektir.

Cevap 3-

Kaçak şeker girişleri Teşekkülümüzün mali yapısına büyük oranda zarar vermekte, stokların artmasına, kotaların daralmasına, fabrikaların optimum kampanya sürelerinin altında çalışmalarına yol açmakta, giderek büyüyen atıl kapasite ise maliyetleri menfi yönde etkilemektedir.

Hammadde fiyatlarından dolayı maliyette meydana gelen büyük farklılığa rağmen, Şeker Kanunu'nun yürürlüğe girmesinden sonra Türkşeker stoklarının eritilebilmesi, kota ve kapasite kullanım oranının korunması amacıyla, A kotası şekerinden C şekerine aktarım yapılarak, stok fazlası yıllık 110-150 000 ton şeker Dahilde İşleme İzin Belgesi kapsamı satışlarla değerlendirilmektedir.

Kaçak şeker girişlerinin Teşekkülümüzün mali yapısına bu kadar olumsuz etkilerine rağmen, bu durum bu güne kadar pancar üreticilerimize yansıtılmamış, Türkşeker bünyesindeki şeker fabrikalarının ekim alanlarında üretilen pancarın tamamı satın alınarak tek bir çiftçimizin bile mağdur edilmesine meydan verilmemiştir. Türkşeker bünyesinde bulunan fabrikalara ait pancar üretim miktarlarında herhangi bir azalma meydana gelmemiş olup, son üç yıllık üretim miktarları aşağıda verilmiştir:

	Ton
2003	9 131 202
2004	9 527 961
2005	9 848 011

Kaçak şekerin hangi yollarla yurtiçine girdiği hususunda somut olarak bir bilgi ortaya konulamamakla birlikte yapılan ihbar ve alınan duyumlardan kaçak şeker girişlerinin;

-Sınırdan giren şekerler (katır – at sırtında vs.)

-Gümrük kapılarından günübirlik yolcu beraberinde ve sınır ticareti adı altında yapılan girişler,

-Mersin Serbest Bölgesinden yapılan şeker girişleri,

-Hatay-Yayladağ'dan, Suriye'den gelen tekne ve motorlarla giriş,

-Yine Karadenizden teknelerle yapılan şeker girişi,

şeklinde yapıldığı anlaşılmaktadır.

21/03/2006 tarihli Londra Borsasında oluşan 1 Ton şekerin FOB Avrupa Limanları teslim fiyatı $/Ton 444,20 olmasına rağmen şeker pancarından kristal şeker üretilen ülkemizde perakende şeker satış fiyatı $/Ton 1 192,10 İtalya'da $/Ton 1 200,- , Almanya'da $/Ton 1 110,- iken şeker ithal eden Suriye'de $/Ton 500,- Irak'ta $/Ton 520,- İran'da $/Ton 600,- Bulgaristan'da ise $/Ton 670,- dır.

Bu değerler dikkate alındığında Şeker Kaçakçılığının, çevremizdeki tüm ülkelerin ithalatçı olmasından ve dolayısıyla ucuza ithalat yaptıklarından Dünya fiyatları ile yurt içi şeker satış fiyatı arasındaki farktan kaynaklandığı anlaşılmaktadır.

Kaçak şeker ihbarları alındığında derhal T.C. İçişleri Bakanlığı İller İdaresi Genel Müdürlüğü, Bakanlığımız, T.C. Başbakanlık Gümrük Müsteşarlığı,C şekerinin piyasaya satışları için Şeker Kurulu ve Dış Ticaret Müsteşarlığı, ilgili Valilikler bilgilendirilerek gerekli tedbirlerin alınması talep edilmektedir.

Yasa dışı yollardan ülkemize getirilen şekerlerin ambalajlarını değiştirmek suretiyle iç piyasada satıldığı, söz konusu kaçak şekerlere kesilen bir fatura veya irsaliye ile defalarca taşıma yapıldığı dolayısıyla yapılan uygulamalarda veya yakalamalarda ibraz edilen faturalarla mücadeleci birimlerin suçun ispatında zorlandıkları anlaşılmaktadır.

Yakalanan kaçak şekerlerin analiz, ambalaj, menşe ve değer tespitlerinde adli makamlarla, kolluk kuvvetlerine, talepleri halinde, Teşekkülümüzce yardımcı olunmaktadır.

Cevap 4-

Nişasta bazlı şeker olarak tanımlanan ana ürünler glukoz ve izoglukozdur. Avrupa Birliği ülkelerinde nişasta bazlı şekerlerden sadece izoglukoz kota kapsamındadır. İzoglukoz kotası, Birlik içerisinde yer alan ülkelerde değişik oranlarda uygulanmakta olup, bu oran bazı ülkelerde % 25 seviyesine kadar çıkmaktadır. Birlik ortalama izoglukoz kotası pancar şekerinin % 2,8'i düzeyinde olup, kotalara dahil edilmeyen glukozun üretim miktarı 5 milyon ton civarındadır. Ülkemizde nişasta bazlı şekerlerin ana ürünü olan izoglukozun yanı sıra glukoz da 4634 sayılı Şeker Kanunu kapsamında kota dahilindedir. Anılan kanuna göre nişasta bazlı şeker kotası, ülke toplam A kotası şeker miktarının % 10'u oranında olup, Bakanlar Kurulu % 50'sine kadar artırmaya % 50'sine kadar da eksiltmeye yetkili kılınmıştır. 4634 sayılı Şeker Kanunu'nun yürürlüğe girdiği 2002/2003 pazarlama yılından itibaren nişasta bazlı şeker kotaları üç pazarlama yılında da Şeker Kurumu'nun

görüşü alınarak, ülke pancar şekeri kotaları ile ilişkilendirilmeksizin Bakanlar Kurulunca % 50 oranında artırılmıştır. Artışın nedeni; nişasta bazlı şekere olan talebin eski yıllarda olduğu gibi aynı düzeyde karşılanması ile ülkemizde hızla gelişen şekerli mamul sanayinin glukoz ve izoglukoz taleplerinin karşılanması, bu sanayinin dünya ticaretinde rekabet edebilme şansını elde etmesi ve rekabetin sürdürülmesinin teminidir.

Cevap 5-

Hükümetimizin mezkur şirketle herhangi bir ilişkisi bulunmadığı gibi bu şirketin kollanması veya hükümet politikalarımızı etkilemesi gibi bir durum da söz konusu edilemez.

Cevap 6-

4634 sayılı Şeker Kanunu ve ilgili yönetmelikler gereği şeker pancarı fiyatları üretici temsilcileri ile varılan mutabakat neticesi belirlenmektedir. Yıllar itibariyle pancar alım fiyatları aşağıda belirtilmiş olup, pancar fiyatlarında herhangi bir düşüş meydana gelmediği tabloda açıtça görülmektedir.

	%16 Polar Şeker İhtiva Eden Pancarın Alım fiyatı, TL/Kg	%16 Polar Şeker İhtiva Eden Pancarın Alım fiyatı, US $/ton
2002	74 000	49,18
2003	88 312	59,06
2004	98 909	69,53
2005	99 000	73,33